

יום א', כג' בשבט תש"ס (30 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב!

היום, **כג' בשבט**, הוא יום קשה בתולדות עם ישראל - תענית צדיקים לזכר יום שבו נאספו שבטי ישראל למלחמה בבני שבט בנימין על עניין "**הפילגש בגבעה**".
 "ויאמרו בני ישראל, דברו, איכה נהיתה הרעה הזאת?... ויאסף כל איש ישראל אל העיר, כאיש אחד חברים... ויעלו בני ישראל ויבכו לפני ה' עד הערב, ושאלו ה' לאמור, האוסיף לגשת למלחמה עם בני בנימין **אחי**...?" "ואיש ישראל נשבע במצפה לאמור, איש ממנו לא יתן בתו לבנימין לאישה... ויינחמו בני ישראל אל בנימין **אחי** ויאמרו, נגדע היום שבט אחד מישראל... והעם ניחם כי עשה ה' פרץ בשבטי ישראל." [לוח דבר בעתו]
 ראוי לציין שאפילו בשעה קשה זו שעם ישראל נאלץ להלחם מלחמה "תוך-ביתית", גם שהשעה חייבה זאת, בכל אופן עשו זאת עם בכי ומתוך רגשי משפחה...
 מלוא פרטי הפרשה הכאובה הזו מובאים בסוף ספר **שופטים** (פרקים יט'-כא').

"לדמותה של שבת" (מעלון השבת, "אור המוריה") - על אחת המצוות שקבלנו במעמד הר סיני, מתוך פרשת **'יתרו'** שקראנו אתמול:
 וכהקדמה לדברים הבאים, שיחה שהתנהלה אתמול, בשבת:

ניגש אלי, בדרכי הביתה מתפילה, ילד עם ערימת עתונים (אינני יודע בדיוק מה הם היו) בזרועותיו ושואל אותי, "האם אתה רוצה לקנות עיתון?" השבתי לו, "שבת היום." "אבל זה רק שקל אחד", הוא אומר לי. ושוב אמרתי, "שבת." לזה הוא השיב, "אז מה?".

"זכור את יום השבת לקדשו" [שמות כ', 8], **"שמור את יום השבת לקדשו"** [דברים ה', 12] אומר המדרש, "זכור ושמור בדיבור אחד נאמרו" - מלבד הנס שנרמז בזה, אפשר להסביר את המדרש ברעיון הכפול המקופל במהותה של השבת: שמירת השבת על כל האיסורים וההגבלות הן פן אחד של השבת, אולם הצד השני הוא לזכור ולבנות את קדושת השבת.

הרמב"ן בפירושו לפסוק "קדושים תהיו" מאריך בהסבר המושג **קדושה** שאינה רק פרישות והתרחקות, אלא גם מעשה חיובי. ולולא ציווי זה יכול אדם להיות "נבל ברשות התורה". כמו-כן, בעניין השבת, יכול אדם לקיים את השבת להלכותיה, ובכל-זאת חסרה השבת את רוח הקדושה, ולכן "ציוה בשבת על הטרחים (איסורי עשייה) בלאו והשביתה בעשה". **בכל דור** חייבים לדאוג לקיומה של השבת בשני חלקיה: ללמוד היטב ולקיים את כל פרטי המלאכות האסורות, **אולם מאידך**, חייבים לרומם את רוחה של קדושת השבת בעשייה חיובית. אם נשאל רבים מבני הדור הצעיר כיצד מצטיירת בעיניהם השבת, יענו שזו רשימה של איסורים והגבלות כפוינות, ולכן מחכים הם למוצאי שבת לצאת ו"לבלות" ולעשות משהו חיובי, כדי לצאת מאי העשייה המשתקת.
 מצידם, השבת אינה מענגת אלא מטריחה ויש להם לא מעט קנאה על חבריהם השובתים ממלאכה ו"עושים חיים" - בים, ביבשה ובאוויר. אין ספק, שיש להכניס תוכן אחר בשבת שתהיה הרחבה של עולם התפילה והתורה. העצירה של מהות החיים באה כדי להתבונן ולהבין את תכלית הקיום.
 (...ההמשך, בע"ה, מחר)

יום נעים (עם הודיה לה' על כל הטל, המטר והשלג!) שהוא נותן לברכה)!